

บันทึกความเข้าใจ
ระหว่าง
รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย
กับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ว่าด้วยความร่วมมือต่อต้านการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็ก

รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “ภาคี”

มีความห่วงใยเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะต่อสตรีและเด็ก ซึ่งถือว่าเป็นการละเมิดสิทธิอย่างร้ายแรงและเป็นการดูหมิ่นเหยียดหยามเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ อีกทั้งส่งผลกระทบต่อการพัฒนาด้านสุขภาพร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และศีลธรรมของคน รวมทั้งส่งผลเสียหายต่อความผูกพันและคุณค่าของสังคม

เพื่อเป็นการสกัดกั้นและปราบปรามกลุ่มและองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับการค้ามนุษย์ ตามพิธีสารสหประชาชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และลงโทษการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะสตรีและเด็ก ซึ่งเพิ่มเติมในอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ปี 2000

โดยยอมรับหลักการที่ระบุไว้ใน “ปฏิญญากรุงเทพฯว่าด้วยการโยกย้ายถิ่นฐานที่ไม่ปกติปี 1999”

โดยเชื่อมั่นว่า การปราบปรามอาชญากรรมเกี่ยวกับการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็ก โดยความร่วมมือซึ่งกันและกันเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายและกระบวนการดำเนินคดีอาญาเป็นมาตรการหนึ่งที่มีประสิทธิภาพ

ด้วยความปรารถนาดีที่จะเพิ่มพูนความร่วมมือที่เป็นประโยชน์ร่วมกันทั้งสองประเทศ
จึงได้ตกลงดังต่อไปนี้

ขอบเขตบันทึกความเข้าใจ

ข้อ 1

บันทึกความเข้าใจฉบับนี้จะใช้กับการต่อต้านการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็ก ซึ่งได้ระบุไว้ในข้อ 2 ของบันทึกความเข้าใจฉบับนี้

คำนิยาม

ข้อ 2

เพื่อวัตถุประสงค์ในการดำเนินการตามบันทึกความเข้าใจฉบับนี้

(ก.) “การค้ามนุษย์” หมายถึง การจัดหา ขนส่ง ขนย้าย ให้ที่พัก หรือรับเอาบุคคลโดยการข่มขู่ ใช้กำลัง หรือการกระทำอื่นซึ่งมีลักษณะของการข่มขืนใจ ลักพาตัว ฉ้อฉล ใช้กลลวง ใช้อำนาจในทางมิชอบ หรือการให้หรือรับเงินหรือผลประโยชน์เพื่อให้ได้มาซึ่งความยินยอมจากบุคคลที่มีอำนาจเหนือบุคคลอีกคนหนึ่งโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการแสวงประโยชน์ การแสวงประโยชน์ให้รวมถึงการแสวงประโยชน์จากผู้อื่น โดยการค้าประเวณีหรือรูปแบบอื่นของการแสวงประโยชน์ทางเพศ แรงงานหรือการบริการบังคับ แรงงานทาส หรือการใช้แรงงานเยี่ยงทาส การเป็นทาสรับใช้ หรือการตัดอวัยวะ

(ข.) “เด็ก” หมายถึง บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี เว้นแต่กฎหมายภาคีจะระบุไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรการป้องกัน

ข้อ 3

ภาคีจะดำเนินการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่จำเป็นและใช้มาตรการที่เหมาะสม เพื่อประกันว่าการปฏิบัติตามกฎหมายและอำนาจศาลของประเทศสอดคล้องกับปฏิญญาสากลหรือสนธิสัญญาระหว่างประเทศที่รัฐบาลประเทศตนเข้าร่วมภาคี

ข้อ 4

ภาคีจะจัดให้มีโครงการเพื่อการศึกษาและฝึกอาชีพให้แก่สตรีและเด็ก เพื่อสร้างโอกาสการมีงานทำและลดความเสี่ยงต่อการค้ามนุษย์

ข้อ 5

ภาคีจะพยายามอย่างสุดความสามารถในการดำเนินมาตรการการสกัดกั้นการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็ก โดยจัดโครงการให้การศึกษา การฝึกอบรมวิชาชีพ การเพิ่มการบริการทางสังคม เช่น บริการจัดหารายได้ สร้างรายได้ และบริการรักษาสุขภาพให้แก่สตรีและเด็กที่มีความเสี่ยงต่อการค้ามนุษย์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้แก่ประชาชนทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยงต่อการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็ก

การปกป้องคุ้มครองเหยื่อหรือผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็ก

ข้อ 6

ผู้ที่เป็นเหยื่อหรือผู้เสียหายโดยเฉพาะสตรีและเด็ก จะได้รับความยุติธรรมและการปกป้องคุ้มครองทางกฎหมายในระหว่างที่อยู่ในกระบวนการการส่งกลับประเทศอย่างเป็นทางการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของภาคีจะจัดหาที่พักอาศัยชั่วคราวและให้การปกป้องคุ้มครองอย่างเหมาะสมแก่ผู้เป็นเหยื่อหรือผู้เสียหายตามนโยบายของแต่ละประเทศ

ข้อ 7

ภาคีจะใช้มาตรการที่เหมาะสมต่อผู้กระทำผิดในคดีการค้ามนุษย์ตามกฎหมายของแต่ละประเทศ และจะให้การช่วยเหลือทางด้านกฎหมายต่อผู้ที่เป็นเหยื่อหรือผู้เสียหายโดยเฉพาะสตรีและเด็กอย่างถูกต้อง และเป็นธรรม

ข้อ 8

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของรัฐจะร่วมมือกับองค์กรอื่นๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย การรักษาสุขภาพและการดำเนินการที่จะเป็นอื่นๆ เพื่อให้การปกป้องคุ้มครองแก่เหยื่อหรือผู้เสียหายโดยเฉพาะสตรีและเด็ก และครอบครัวตามความเหมาะสม

การร่วมมือในการปราบปรามการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็ก

ข้อ 9

หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการบังคับใช้กฎหมายของทั้งสองประเทศ โดยเฉพาะบริเวณที่อยู่บริเวณชายแดนจะร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด เพื่อเปิดโปงการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็กทั้งภายในประเทศและข้ามแดน

ข้อ 10

ภาคีจะจัดโครงการฝึกอบรมแบบฝ่ายเดียวหรือร่วมกันให้แก่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติตามกฎหมายเพื่อใช้ในการดำเนินการสอบสวนคดีการค้ามนุษย์และในการปกป้องคุ้มครองผู้ที่เป็นเหยื่อหรือผู้เสียหายในคดีการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็ก

ข้อ 11

(ก.) ภาคีจะส่งเสริมความร่วมมือทวิภาคี ในการต่อต้านและสกัดกั้นการค้ามนุษย์ เช่น ดำเนินคดีกับผู้ค้ามนุษย์ข้ามชาติ การส่งผู้ร้ายข้ามแดน การให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางด้านกฎหมายในการดำเนินคดีอาญา และ

(ข.) ภาคีฝ่ายหนึ่งจะให้ภาคีอีกฝ่ายหนึ่งซึ่งความช่วยเหลือซึ่งกันและกันด้านกฎหมายที่กว้างที่สุดเกี่ยวกับการดำเนินคดีต่อผู้กระทำผิดฐานการค้ามนุษย์โดยเฉพาะที่ทำต่อสตรีและเด็กโดยสอดคล้องกับความตกลงระหว่างประเทศต่างๆ ที่รัฐบาลของทั้งสองประเทศได้ลงนาม

ข้อ 12

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งสองประเทศจะร่วมมือกันจัดเก็บและแลกเปลี่ยนข้อมูล และข่าวสารและรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ เช่น เส้นทาง สถานที่ เครือข่ายรูปแบบและวิธีการค้ามนุษย์

ข้อ 13

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของทั้งสองประเทศ ต้องทำแผนการปกป้องคุ้มครอง เพื่อประกันความปลอดภัยแก่ผู้ที่เป็นเหยื่อหรือผู้เสียหายโดยเฉพาะสตรีและเด็กและพยานบุคคลจากการแก้แค้นหรือการคุกคามในระหว่างที่มีการดำเนินคดีและหลังจากนั้นตามที่เห็นสมควร

การส่งกลับประเทศ

ข้อ 14

(ก.) ในการจัดส่งผู้ที่เป็นเหยื่อหรือผู้เสียหายโดยเฉพาะสตรีและเด็กกลับประเทศ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องแจ้งรายชื่อและข้อมูลด้านต่างๆ ของผู้ที่เป็นเหยื่อหรือผู้เสียหายโดยเฉพาะสตรีและเด็กผ่านช่องทางทางการทูตล่วงหน้าให้ภาคีอีกฝ่ายหนึ่งทราบเกี่ยวกับการเตรียมการรับส่งผู้ที่เป็นเหยื่อหรือผู้เสียหายโดยเฉพาะสตรีและเด็กกลับประเทศ ซึ่งจะได้ดำเนินการบนพื้นฐานของการให้การเห็นชอบของทั้งสองฝ่าย โดยสอดคล้องกับเนื้อหาในบันทึกฉบับนี้

(ข.) ผู้ที่เป็นเหยื่อหรือผู้เสียหายโดยเฉพาะสตรีและเด็ก ต้องเป็นบุคคลที่มีสำมะโนครัว หรือภูมิลำเนา หรือถิ่นที่อยู่ หรือมีการรับรองจากอำนาจปกครองท้องถิ่น หรือมีการรับรองจากเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องในประเทศที่รับ

ข้อ 15

(ก.) ภาคีจะกำหนดหน่วยงานของรัฐที่มีภาวะบทบาทเกี่ยวข้องกับงานดังกล่าวเป็นจุดประสานงานเพื่อดำเนินการรับส่งผู้ที่เป็นเหยื่อหรือผู้เสียหายโดยเฉพาะสตรีและเด็กกลับประเทศ

(ข.) จุดประสานงานมีหน้าที่ดังนี้

- 1.) เตรียมการรับส่งผู้ที่เป็นเหยื่อหรือผู้เสียหายโดยเฉพาะสตรีและเด็กกลับประเทศ
- 2.) ดำเนินการรับส่งผู้ที่เป็นเหยื่อหรือผู้เสียหายโดยเฉพาะสตรีและเด็กกลับคืนประเทศตามแผนการที่ได้เตรียมไว้
- 3.) ประกันความปลอดภัยแก่ผู้ที่เป็นเหยื่อหรือผู้เสียหายโดยเฉพาะสตรีและเด็กในกระบวนการรับส่งกลับคืนประเทศ
- 4.) สอดส่อง ดูแล และติดตามการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็ก

- 5.) จัดตั้งเครือข่ายข้อมูลข่าวสารเพื่อติดตามการดำเนินงานด้านการคุ้มครองผู้เสียหายโดยเฉพาะสตรีและเด็ก ระหว่างหน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมายและที่ป้องกันคุ้มครองเหยื่อหรือผู้เสียหาย โดยเฉพาะสตรีและเด็ก ทั้งภายในประเทศ ระหว่างประเทศ และองค์กรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

การกลับคืนสู่สังคม

ข้อ 16

ภาคีจะดำเนินการทุกวิถีทางเท่าที่เป็นไปได้ เพื่อช่วยเหลือเหยื่อหรือผู้เสียหายโดยเฉพาะสตรีและเด็ก ให้กลับคืนสู่สังคมและครอบครัวได้อย่างปลอดภัย มีประสิทธิภาพ เพื่อฟื้นฟูเกียรติ ศักดิ์ศรี เสรีภาพ และความภาคภูมิใจในตนเองของบุคคลดังกล่าว

ข้อ 17

ภาคีจะจัดโครงการฝึกอบรมวิชาชีพให้แก่ผู้ที่เป็นเหยื่อหรือผู้เสียหายโดยเฉพาะสตรีและเด็ก รวมทั้งฝึกอบรมทักษะชีวิตต่างๆ เพื่อเพิ่มโอกาสทางเลือกในการดำรงชีวิตและการกลับคืนสู่สังคมอย่างมีประสิทธิภาพ และจัดโครงการฝึกอบรมปลูกจิตสำนึกให้แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่พัฒนาผู้ที่เป็นเหยื่อหรือผู้เสียหายโดยเฉพาะสตรีและเด็ก

การปฏิบัติงานร่วม

ข้อ 18

(ก.) ภาคีจะจัดตั้งคณะทำงานร่วมจากภาครัฐและองค์กรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาการคุ้มครองผู้เสียหาย

(ข.) คณะทำงานร่วมจะมีการประชุมสามัญตามความจำเป็น

(ค.) คณะทำงานร่วมมีหน้าที่ดังนี้

- 1.) วางแผนการดำเนินงานและขยายผลตามความในบันทึกความเข้าใจให้มีประสิทธิผลร่วมกับภาคี
- 2.) ดำเนินงานร่วมกับภาคีในขอบเขตงานการคุ้มครองผู้เสียหายโดยเฉพาะสตรีและเด็ก
- 3.) ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ เพื่อวางแผนยุทธศาสตร์ แนวทางปฏิบัติและกรอบการดำเนินงานที่จำเป็นอื่นๆ ในการต่อต้านการคุ้มครองผู้เสียหาย โดยเฉพาะสตรีและเด็กตามความในบันทึกความเข้าใจฉบับนี้
- 4.) ประเมินผลการดำเนินงานร่วมกันและรายงานผลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของแต่ละฝ่ายรับทราบอย่างสม่ำเสมอ

- 5.) จัดทำข้อเสนอเพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาคีในการต่อต้านการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะสตรีและเด็ก และ
- 6.) ร่วมกับภาคีเพื่อทบทวนการดำเนินงานตามบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ทุกๆ 3 ปี

บทบัญญัติสุดท้าย

ข้อ 19

ภาคีจะพยายามแก้ไขข้อขัดแย้งในการตีความหรือการปฏิบัติตามบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ โดยการเจรจา

ข้อ 20

บันทึกความเข้าใจฉบับนี้อาจมีการแก้ไขได้โดยการตกลงความเห็นชอบระหว่างภาคี

ข้อ 21

(ก) บันทึกความเข้าใจฉบับนี้จะมีผลบังคับใช้นับจากวันที่ลงนามเป็นต้นไป

(ข) ภาคีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจบอกเลิกบันทึกความเข้าใจฉบับนี้เวลาใดก็ได้ โดยแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรให้ภาคีอีกฝ่ายหนึ่งทราบโดยผ่านช่องทางทางการทูต และการบอกเลิกดังกล่าวจะมีผลบังคับใช้หลังจากหกเดือนนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งการบอกเลิก

เพื่อเป็นพยานแก่การนี้ ผู้ลงนามทำซึ่งได้รับมอบอำนาจโดยถูกต้องจากรัฐบาลของตนได้ลงนาม

ในบันทึกความ

เข้าใจฉบับนี้

ทำ ณ กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 13 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2548 คู่กันเป็นสามฉบับคือภาษาไทย ภาษาลาว และภาษาอังกฤษ ทุกฉบับถูกต้องเท่าเทียมกัน ในกรณีที่มีความแตกต่างกันในการตีความให้ใช้ฉบับภาษาอังกฤษเป็นหลัก